

Kronik

Kulturkalender

Kulturkalenderen, der udkommer som del af *Diamanten*, giver et samlet overblik over sæsonens udstillinger, koncerter, foredrag og arrangementer. Det samme gør den elektroniske kulturkalender, som findes via adressen <www.kb.dk>.

Bøger og bibliotek

Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek, Gothersgade 140

Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek har slået dørene op til et nyt studiecenter i det tidligere Botanisk Laboratorium. Der er flere læsesale, en variation af alternative studiepladser, en IT-fri zone, gruppe- og loungeområder, samt en automatbetjent café. Biblioteket tilbyder faciliteter, som kan sikre en stabil arbejdsrytme til opgave- og specialeskrivning, og informationsspecialister kan bistå med litteratursøgning og søgestrategier. Det nye bibliotek har åbent alle ugens dage.

Fiolstræde havde sidste åbningsdag 8. april 2009

Så er det slut. Det smukke bibliotek i Fiolstræde er ikke længere rammen om en klassisk biblioteksvirksomhed.

Bogsalen i Fiolstræde vil dog fremover skulle fungere som læse- og arbejdsal. Den vigtigste brugergruppe vil være specialeskrivere fra alle fakulteter ved Københavns Universitet (KU). Specialelaboratoriet åbner september 2009.

I den resterende del af bygningen vil KU's uddannelsesservice fremover løse en lang række opgaver inden for rådgivning af studerende samt forbedring af de studerendes forhold generelt.

Carl Nielsens værker er nu udgivet og kommenteret i 35 bind

Der blev skrevet forskningshistorie, da Det Kongelige Bibliotek i marts 2009 markerede afslutningen på et gigantisk musikhistorisk værk. Nu foreligger Carl Nielsens samlede produktion på tryk i en gennemrevideret udgave og præsenteret i overensstemmelse med det ypperste inden for nodeudgivelse. *Carl Nielsen Udgaven* er det største musikudgivelsesprojekt i Danmark nogensinde. Af udgavens mere end 7.000 nodesider indeholder ca. en tredjedel musik, som aldrig tidligere har været trykt. I det omfang disse værker overhovedet har været spillet siden deres tilblivelse, er det sket fra håndskrevne noder med alt, hvad det indebærer af rettelser, overstrengninger, morsomme bemærkninger fra skiftende tiders musikere osv.

Carl Nielsen Udgavens 35 bind fylder halvanden meter i reolen. Femten år er gået, siden det hele startede med en sønderlemmende kritik af nodematerialet til Carl Nielsens opera *Maskarade* i forbindelse med en planlagt opførelse i Innsbruck i 1993 under ledelse af den danske dirigent Niels Muus.

Kritikken kom i aviserne, og landets daværende kulturminister Jytte Hilden skred ind: naturligvis måtte en kulturnation sikre, at landets såkaldte nationalkomponist kunne spilles ude i verden efter et tidssvarende og pålideligt nodemateriale. På ministerens foranledning etablerede Det Kongelige Bibliotek en organisation og en faglig ekspertise

med henblik på en udgivelse af samtlige Carl Nielsens værker i en praktisk-videnskabelig udgave inden for nogle fastlagte økonomiske og tidsmæssige rammer. Sammenlignet med andre lignende projekter fra udlandet (Sibelius, Grieg, Brahms, Schumann, Kurt Weill for bare at nævne nogle få) er det gået hurtigt. Femten år for en samlet udgave af dette omfang er muligvis en rekord i sig selv – ikke mindst når man tænker på, at afslutningstidspunktet, der blev fastlagt i 1997, er blevet overholdt med kun tre måneders forsinkelse! En væsentlig grund til den planmæssige gennemførelse har været, at udgaven har haft gunstige økonomiske vilkår – og så naturligvis engagerede medarbejdere.

Nu kan produktionen så studeres i sin helhed, forskerne kan forholde sig til en pålidelig notetekst, musikhistorikerne kan granske i tilblivelsesomstændighederne for hvert af Carl Nielsens værker, og musikerne har fået nogle ordentlige noder at spille efter.

Der er med andre ord bragt orden i den del af Carl Nielsen overleveringen, der vedrører selve hans musik. Den danske komponists musik er klar til at blive bragt ud i verden.

Nyt center for dansk musik 1. april 2009

Den tidligere førstebibliotekar ved Det Kongelige Biblioteks Musik- og Teaterafdeling og nyudnævnt forskningsprofessor, Niels Krabbe, skal stå i spidsen for det nyoprettede Dansk Center for Musikudgivelse (DCM). Det nye center er en direkte følge af femten års massiv forskningsindsats omkring dansk musik på Det Kongelige Bibliotek. Centret samfinansieres af Kulturministeriet gennem en

Danske Spil-bevilling og en af Danmarks store fonde.

”Opgaven for Dansk Center for Musikudgivelse er at fastholde og videreudvikle den musikfilologiske ekspertise, der er oparbejdet i forbindelse med de seneste 15 års arbejde på *Carl Nielsen Udgaven*. Samtidig skal DCM udvikle alternative, web-baserede publiceringsformer for videnskabelige nodeudgivelser. Endelig skal centret forsøge at tiltrække eksternt finansierede musikudgivelsesprojekter og derved fremme synergien mellem sådanne projekter”, siger forskningsprofessor Niels Krabbe.

Det er kun et par måneder siden, at biblioteket under Niels Krabbes ledelse kunne udsende det sidste bind i det store forsknings- og udgivelsesprojekt med alle Carl Nielsens kompositioner i en moderne, praktisk-videnskabelig udgave.

Dansk Center for Musikudgivelse ventes at være fuldt operationelt senere på året. Det får til huse på Det Kongelige Bibliotek. I anerkendelse af det hidtidige arbejdes kvalitet og med ønsket om at fastholde den opbyggede ekspertise har Lundbeckfonden, foreløbig med en fireårig bevilling, doneret professoratet, som er det første af sin slags på Det Kongelige Bibliotek.

Havfrue

Den 5. maj 2009 afslørede Det Kongelige Bibliotek en bronzekopi af Anne Marie Carl-Nielsens skulptur *Havfrue* på havnefronten ved Den Sorte Diamant.

Havfrue er skabt i 1921 og har lige siden været en del af samlingerne på Statens Museum for Kunst. Nu placeres hun ved vandet og på et sted som gennem århundreder har båret navnet Havfruegrunden.

Bronzekopien er skænket af Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat til Det Kongelige Bibliotek, som blandt sine skatte tæller alle Carl Nielsens partiturer og breve – herunder de knapt 500 bevarede breve fra hustruen Anne Marie.

Anne Marie Carl-Nielsen (1863-1945) var en af tidens store billedhuggere og har blandt andet skabt rytterstatuen af Christian 9. på Christiansborg Slots Ridebane. Hun er den første kvindelige billedhugger, der skabte monumenter, som i størrelse og betydning kan sidestilles med de mandlige kollegers. I 1891 blev hun gift med komponisten Carl Nielsen.

Læs mere om *Hanfrue* s. 52.

Hot or Not – guide til større viden om klimaet

Nu er det blevet nemmere at få adgang til kvalificeret materiale om klimaændringerne. En web-portal synliggør og forenkler adgangen til en række af Københavns Universitets Biblioteks- og Informations-service (KUBIS) klimarelaterede ressourcer såsom: tidsskrifter, bøger, og databaser – ressourcer, der ikke tidligere har været gjort samlet tilgængelige under én klimasynsvinkel

Materialet var før spredt i videnskabelige publikationer over en lang række fagområder. KUBIS nye klimaguide – *Climate Information Guide* – skal ses som en hjælp til at finde relevant litteratur om klimaændringer og deres påvirkninger af Jordens naturgrundlag og sociale, politiske

og økonomiske systemer. Guiden retter sig primært til forskere, lærere og studerende.

Climate Information Guide er udarbejdet i samarbejde med Københavns Universitets klimasekretariat og knytter sig til Universitetets klimaindsatsområder. Den engelsksprogede guide findes på http://climate.ku.dk/information_guide/

Det Kongelige Bibliotek på nettet

Nye digitale faksimiler

Codices Latini Hauniensis (CLH), Håndskriftafdelingens websted for digitale faksimiler af latinske håndskrifter fra middelalderen, er blevet forøget med seks nye værker:

GKS 2014 4° er kopieret i 1100-tallet og rummer Ovids *Tristia*, hvori den forviste

Ovid (43 f.v.t. - 17/18 e.v.t.). Illustration fra Nürnberg Kröniken, 1493.

romerske digter skriver om sin sorg ved afskeden med Rom og mødet med udlændigheden i eksil.

GKS

3542 8° indeholder et af Ciceros mindre filosofiske skrifter, *De senectute*, "Om alderdommen", der er

skrevet 44 f.v.t., året inden forfatterens voldelige død. Håndskriftet er fremstillet omkring 1200, formentlig i Tyskland.

GKS 3443 8° fra omkring

Thott 22 4° er til gengæld det ældste af de tre evangeliehåndskrifter, der er bevaret fra domkirken i Lund. Det er antagelig kopieret i begyndelsen af 1100-tallet, uden megen pragt men i en smuk og egal karolingisk skrift. Et fornemt vidnesbyrd om den høje bogkultur, der udviklede sig i den østdanske domkirkeby.

I forbindelse med udlånet af originalmanuskriptet til *Mysterier* (1892), der er et af Hamsuns hovedværker, er håndskriftet blevet digitaliseret. Manuskriptet, der blev erhvervet i 1905 som del af den Collinske Manuskript-samling, er på 385 håndskrevne sider, og er et såkaldt trykmanuskript, men med

XXIII.

I April Maaned nu isaar, en den Nat, gik Dagvig
og Marthe sammen nedad Rye; de kom fra Telebak og skæbte
Bogen. Det var midt, og der var hist og her Is i Gaderne, derfor
gik de ganske langsomt.

"Jeg gaa", sagde Dagvig, "og tænker paa alt det, som blev
talt om Nægl i Aften. Der var noget, som var mig for mig."

"Jeg hørte det iche", svarede Marthe, "jeg gik ind."

"Men en lang viddes de iche", fortsatte Dagvig; "a Nægl sagde
til mig allerede efter Sommer, at Mindeken ikke kom til at vende
galt. Jeg fortæller iche, hvorledes han alt havde set det der. Han sagde
det længe, længe før du fortæller mig, hvad Mindeken havde gjort mod dig."

"Gjorde han det?"

"Ja."

De var komne ned fra Brædegangen og var, Ryeen læa midt
og stille omkring dem, der var indet andet, som Løster, end Lyden
af deres Skridt paa den haarde Vej.

Efter en lang vildeste Dag Dagvig igen.

"Her plejer han at gaa alld."

"Ja", svarede Marthe, "det er glet, at det iche tog min Arm."

"Ja, men tog det heller min."

Efter de gik ned ad, Arm i Arm, Helt ind til det hvidehus.

talrige ændringer og tilføjelser.

Eksempelvis ændrede Hamsun slutningen i sidste øjeblik fra ”Og de gik videre, Arm i Arm.” til ”Og de gik tavse videre, Arm i Arm, tæt trykte ind til hinanden.”

Danske noder i en europæisk webudstilling

De europæiske nationalbiblioteker er gået sammen om en webudstilling med titlen *Napoleonic Wars 1799-1815*. Præsentationen er et led i projektet The European Library. Det Kongelige Bibliotek har bidraget med nogle billeder samt ikke mindst en præsentation af den første gang, *Marseillaisen* optræder som nodetryk i Danmark (1793).

Udstillinger

Carl Nielsen – et stridens æble?

Det var Carl Nielsen selv, der i et interview til en norsk avis i 1908 kaldte sig ”et stridens æble”. Men var han et stridens æble, og hvordan kom det i så fald til udtryk?

Denne udstilling gav en kort indføring i Carl Nielsens liv og virksomhed, men forsøger i første række at åbne publikums øjne for de skæve sider af komponisten, hvor han vakte røre ved at gå imod den gængse vanetænkning.

I udstillingen kunne man frit springe mellem de mange små og store fortællinger. Fra kanoniseringen af hans musik til den store, men komplicerede kærlighed til hans kone Anne Marie Carl-Nielsen. Fra det til tider anstrengte forhold til Det Kongelige Teater og hans jævnaldrende komponistkolleger til Nielsens talent for at strikke.

Udstillingen er muligjort ved

donation fra Carl Nielsen & Anne Marie Carl-Nielsens Legat.

Søjlesalen, 16. maj - 10. oktober 2009.

Ola Kolehmainen: A Building is not a Building

Fotokunstneren Ola Kolehmainen er en af de centrale figurer i det meget spektakulære og succesrige finske samtidsfotografi.

Ola Kolehmainen er en del af

Ola Kolehmainen: Index of Fantasy, Uncanny and Desire, 2007 202 x 256 cm C-print, Diasec

den såkaldte Helsinki-skole, en løs gruppering af fotografer med udgangspunkt i Helsinki University of Art and Design.

Han fotograferer udelukkende arkitektur, men frem for blot at dokumentere løfter han overraskende detaljer ud af bygningerne i monumentale abstraktioner over form og farve.

Udstillingens titel spillede på det faktum, at i Kolehmainens fotografier er en bygning ikke først og fremmest en bygning, men snarere et fletværk af farver, lys, former, overflader og dybde, gentagelse og komposition – en udforskning af synets og billedets byggesten.

Det Nationale Fotomuseum
29. maj - 29. august 2009.

Digte for begyndere og let øvede

Digte for begyndere og let øvede var en lyrik-udstilling og et poetisk eksperimentarium. Her kunne både børn og voksne spille på digtmaskiner, træde ind i poetiske universer, smide digte i toiletet og prøve kræfter med digtanalyse og lade sig friste og forarge af kærlighedsdigtenes følelsesfulde udsagn.

Målet med udstillingen var at præsentere et mangfoldigt udsnit af den danske poesi for et bredt publikum. Digte er ikke svært tilgængelige konstruktioner forbeholdt en snæver skare, men en inspirerende, relevant og tankevækkende leg med ord, som det er alle forundt at nyde godt af.

Entrégalleriet, 4. marts - 2. april 2009.

Reolen i landskabet

Fotoudstillingen *Reolen i Landskabet* var et samarbejde mellem billedkunstner Bruno Kjær og fotograf Niels Fabæk. De har iscenesat og dokumenteret en rejse i selskab med en reol og en stabel anonyme bøger. Turen varede næsten tre år, hvor flyttekasser med hvidmalede bøger og en gammel stålreol fulgte kunstnerne gennem en lang række forskelligartede landskaber, fortrinsvis nordjyske. Det blev også et fysisk projekt, hvor de slæbte de tunge kasser gennem mudder, kalk, tørv, sand, vand og sågar blod.

Som markør har reolen i høj grad en æstetisk funktion. På det symboliske plan kan reolen ses som repræsentant for biblioteket. Reolen markerer bl.a., at det, vi ser, er præget af vores viden og vores æstetiske sensibilitet. At reolen ikke er fyldt op med bøger antyder – ud over det rent æstetiske – måske det faktum, at viden og ’indsamling’ af viden er en

proces, der ikke kan afsluttes. Ingen viden er endelig og fuldt ud dækkende. På en vis måde kan reoler og bøger ses som udtryk for, at vi altid ser og betragter ud fra en forståelse, der er funderet i erindringer, opfattelser og viden, vi har fået og dannet os gennem ’biblioteket’.

Det Nationale Fotomuseum,
30. marts – 25. april 2009, Udlånsbroen,
Den Sorte Diamant.

68/89

Udstilling af tjekkisk dokumentarfotografi. Med billeder af mesterfotografer som Pavel Štecha, Vladimír Lammér og Dagmar Hochová fortalte udstillingen i tre kapitler

21. august 1968 foran Den tjekkeske radiobygning, Prag.

Tjekkiets nyere historie fra den brutale afslutning på ”foråret i Prag” i 1968, da sovjetiske kampvogne rullede op ad Vaclavske Namesti, over selvafrændingen af Jan Palach i 1969 til Fløjlsrevolutionen i

Tegning fra retssagen i 2004 af Claus Seidel. Til venstre forsvarsadvokat Merethe Stagetorn, til højre enken.

november 1989.

Udover at være et enestående historisk dokument demonstrerede udstillingen også, hvorfor tjekkisk dokumentar-fotografi regnes blandt det bedste i verden.

Udlånsbroen, 30. april - 27. juni 2009.

Retten er sat! Det store bogtyveri Claus Seidels tegninger fra retssagen 2004

Den 17. maj 2004 startede retssagen om det store bogtyveri på Det Kongelige Bibliotek. På anklagebænken sad enken, sønnen og svigerdatteren til den afdøde medarbejder på biblioteket, der dagligt i en årrække, i sin brune mappe, bar bibliotekets kostbare og uerstattelige bøger hjem til sig selv.

Det hele blev afsløret en dag af auktionshuset Christies, da en opmærksom medarbejder undrede sig over at have fået et meget sjældent bogværk ind til salg - og så rullede lavinen

I 2004 bad Det Kongelige Biblioteks direktør bladtegneren Claus Seidel om at følge retssagen i Byretten.

At tegne fra retssalene er en stor klassisk tradition i dansk bladtegning og dyrkes i dag som et væsentligt bidrag i dagbladene og i TV's nyhedsdækning. En autentisk og nærværende dokumentation.

For Claus Seidel blev det i dagene i maj 2004 til små 30 tegninger af alle de implicerede i denne historiske retssag.

Museet for Dansk Bladtegning præsenterede for første gang offentligheden for Claus Seidels retstegninger

Udstillingen vistes sideløbende med Det Kongelige Teaters nye forestilling *Bogtyven*, en skueproces i 3 akter af Daniel Wedel, der tegnede et kompleks billede af retssagen.

Museet for Dansk Bladtegning, Bladtegnergangen, 5. maj - 13. juni 2009.

Codex Gigas

Codex Gigas, eller Djævlbiblen, er et middelalderhåndskrift, der befinder sig i Kungliga Biblioteket i Stockholm. Det er berømt af to grunde. For det første er det det største, bevarede europæiske håndskrift (*Codex Gigas* betyder ”kæmpe-bog”) og for det andet indeholder det et helsidesportræt af Djævelen.

Håndskriftet dateres til årene 1204-30 og er fremstillet i Böhmen i Tjekkiet. *Codex Gigas* indeholder – foruden en fuldstændig bibel – fem andre lange tekster, foruden flere kortere.

1649 kom håndskriftet til Stockholm sammen med andre bøger og håndskrifter, som Sverige erobrede i den sidste fase af Trediveårskrigen 1618-48.

En kopi af *Codex Gigas*, verdens største håndskrevne bog (920 x 505 mm), udført af benediktinermunk fra klostret i Podlažice omkring år 1200, blev udstillet i Dronningesalsmontren 30. april - 16. maj 2009.

Foredragsrækken Kunst & Kærlighed

Anne Marie Carl-Nielsen og Carl Nielsen

torsdag 23. april 2009

Anne Marie gik ikke i giftetanker, hun ville hellige sig sin kunst. Carl var allerede både komponist og far; havde haft flere forhold, havde drømt om at blive gift, omend ikke med moderen til barnet; nu ville han give sig selv et år uden kvinder.

Så mødte Carl og Anne Marie hinanden i Paris i 1891 og glemte begge alt andet.

Senere fik de alle de praktiske, følelsesmæssige og eksistentielle problemer, som forholdet mellem to mennesker kan give. Deres liv som kunstnere og mennesker blev præget af det, men det var ikke deres problematiske forhold de skabte kunst på.

Carl Nielsen Brevudgaven, der rummer det meste, hvis det er der, også om alt muligt andet end ægteskabet, er med 5. bind halvvejs, midt i krisen, da den var værst, i kærligheden og i verden under første verdenskrig.

Oplæg af John Fellow, redaktør på *Carl Nielsen Brevudgaven*, Det Kongelige Bibliotek og skuespiller Maj-Britt Mathiesen.

Simone de Beauvoir og Jean-Paul Sartre

tirsdag 19. maj 2009

Både Beauvoir og Sartre udgjorde det ypperste af fransk ungdom og intelligens, da de i 1928 indledte et kærlighedsforhold, som skulle blive skoleeksemplet på ”fri kærlighed”.

Gennem filosofi og kunst søgte

Sartre at vise vejen for eksistentialismen og tanken om menneskets ultimative frihed. Beauvoir var en af de første, der systematisk gennemtænkte Kvindens frigørelse. Sammen søgte de at opløse modsætningen mellem at elske og at være fri. Hvad har vi gjort ved friheden og hvor står de umulige valg lige nu?

Oplæg af Tine Byrckel, cand. phil. i filosofi fra Københavns Universitet. Bosat i Paris og skribent for *Information*.

Frida Kahlo og Diego Rivera

Kunsten og kønnet
tirsdag 2. juni 2009

Frida Kahlos kamp for og imod kærligheden til ægtemanden Diego Rivera reddede en kritisk kommentar til samfundets traditionelle kønsrollefordelinger: Hvordan fandt Frida Kahlo fandt brændstof til sine malerier og kønskampen i det post-revolutionære Mexico?

Og hvordan influerer køn på forvaltningen af kunsten og kærligheden – ikke kun hos Rivera og Kahlo, men også hos andre markante kunstnerpar i det 20. århundrede? Herunder vil ikke mindst den selvbiografiske tematisering som en specifik kvindelig, kunstnerisk strategi blive belyst ud fra en feministisk optik.

Oplæg af Mette Haakonsen, kunsthistoriker og ekstern lektor i visuel kultur og lektor, kunsthistoriker Rune Gade.

Andre foredrag

Darwin og de andre

fredag 24. april 2009

Charles Darwins evolutionsteori har haft indflydelse langt ud over naturvidenskabens egne rækker. Hvilke fodaftryk efterlod Darwin sig f.eks. på det humanistiske område? Kan evolutionsteorien aflæses direkte i litteraturen og kunsten?

I februar 2009 var det 200

år siden

Charles Darwin blev født og man kan roligt konstatere, at hans evolutionsteori stadig debatteres for fuld kraft.

Københavns Universitets

Biblioteks- Charles Robert Darwin (1809- og Informa- 1882). I 1859 udgav han *On the* tionsservice, *Origin of Species*, der oversattes til dansk 1872 ved J.P. Jacobsen, KUBIS, var Arternes oprindelse.

vært for en eftermiddag, hvor Darwins indflydelse bredes ud til andre videnskaber.

Efter en kort introduktion til Charles Darwin af professor ph.d. Jacobus J. (Koos) Boomsma, fra Biologisk Institut Københavns Universitet, Center for Social Evolution, styrede videnskabsjournalist Lone Frank diskussionen i panelet, hvor bl.a. forskningschef Anders Hede, TrygFonden og cand. mag. i engelsk og videnskabshistorie, ph.d. stipendiat Mathias Clasen medvirkede.

En ny begyndelse: Europas kulturhistorie i middelalderen

mandag 4. maj 2009

Middelalderperioden er en fortælling om opbrud, hvor folkevandringer, vikingetogter, korstog og kampe mellem konger, kejsere og paver, gentegner Europas grænser. Det er en fortælling om kirke og religion, der gennemsyrrer politik og

Codex Manesse er det mest omfangsrige og det mest berømte tyske Lieder-håndskrift fra middelalderen.

samfund. Og om det første store skisma mellem Vest og Øst i Europa.

Men det er også historien om forening gennem byer, handelsveje, kirkebilleder og pilgrimsruter, som spredes og væver verdensdelen sammen i et økonomisk, socialt og mentalt fællesskab. Og om mennesker og skabelsen af en ny identitet. Steffen Heiberg, forskningschef og forfatter til bogen *En ny begyndelse – Europas kulturhistorie i middelalderen* i samtale med Erland Kolding Nielsen, direktør for Det Kongelige Bibliotek.

Debat om 'Det store bogtyveri'

Myter og realitet

torsdag 7. maj 2009

'Det store bogtyveri' blev begået af en førstebibliotekar på Det Kongelige Bibliotek. Bogtyven stjal bøger til en værdi af mellem 150-300 millioner kroner. Forbrydelsen blev først opklaret efter bogtyvens død i 2003, da de efterladte forsøgte at sælge bøgerne på et auktionshus i London.

Det Kongelige Bibliotek inviterede til en debat omspændt af myter og realitet. Til debatten kunne bl.a. høres direktør for Det Kongelige Bibliotek Erland Kolding Nielsen, chefsikringsrådgiver Jesper Düring Jørgensen, journalist Marianne Juhl, advokat Merethe Stagetorn samt dramatiker og teaterinstruktør Daniel Wedel, der netop har skabt en forestilling om bogtyveriet på Det Kongelige Teater. Niels Barfoed var ordstyrer.

Tyrken i Italien

Rossinis forrygende farce

Operaintroduktion

mandag 18. maj 2009

I den sidste operaintroduktion i denne sæson fortalte Henrik Engelbrecht om Det Kongelige Teaters opsætning af Gioacchino Rossinis *Tyrken i Italien* – Rossinis forrygende farce fra 1814, som for første gang opføres på Det Kongelige Teater.

Instruktørmakkerparret Moshe Leiser og Patrice Caurier har henlagt operaen til Middelhavet i 1950'erne.

Havet er turkisblåt, stranden er banangul, himlen er dueblå og heltinden ruller sig ud i seriel utroskab i en flirtende og forførende verden af muskelmænd, pistaciefarvede scootere og parasoller af plastic. Premiere 20. maj 2009.

Artist's talk: Ola Kolehmainen

fredag 29. maj 2009

Den finske kunstfotograf Ola Kolehmainen fortalte om sin nye udstilling *A Building is not a Building*.

Berlin - Danmarks kulturelle hovedstad Kulturens betydning for metropolen, metropolens betydning for kulturen

tirsdag 16. juni 2009

Mange danske kunstnere forlader København til fordel for Berlin og oven i købet i så stor stil, at mængden af danske kunstnere og studerende i Berlin bliver kaldt "den danske mafia". De danske tilflyttere sætter deres præg på byen; en by som ifølge mange tilbyder et åbent, globaliseret miljø, som København ikke kan konkurrere med.

Berlin kan altså noget, som København ikke kan. Og denne situation kan blive meget vigtigt og meget alvorlig for Københavns fremtidige kulturelle miljø.

Medvirkende: Uffe Andreasen, kulturråd ved den danske ambassade i Berlin, Pia Allerslev, kulturborgmester i København, Pernille Frahm, kulturordfører for SF, Dr. Ingrid Wagner, Koordinatorin für Projekte und Stipendien der Regierung der Bürgermeister von Berlin Senatskanzlei - Kulturelle Angelegenheiten m.fl.

Gendarmenmarkt, Berlin, Festival of Light.

International forfatterscene

I Den Sorte Diamant er der skabt en scene for de gode, dybdegående litterære samtaler. Samtaler, hvis udgangspunkt er de internationale forfatteres aktuelle værker, men som også knytter an til andre kunstneriske genrer og til verden uden for Danmarks grænser.

Arrangementerne var næsten alle udsolgt med op til 600 tilhørere.

Jan Kjærstad Norge

tirsdag 14. april 2009

Jan Kjærstad og Isabella Mische-Renard talte om *Jeg er brødrene Walker*.

"Jan Kjærstads tiende roman byr på mye av det som har gjort ham til en av de dyktigste og mest sentrale norske forfatterne de siste 25 åra. *Jeg er brødrene Walker* er en smart metaroman, spekket med referanser til populærkultur, høykultur, historie og den samfunnsmessige utviklingen i Norge fra tidlig på 80-tallet og fram til i dag."

Sådan skrev den norske avis *Adresseavisen* om Kjærstads seneste roman, som man nu fik muligheden for at høre Kjærstad fortælle om til arrangementet på International Forfatterscene.

Med udgangspunkt i romanen *Jeg er brødrene Walker*, fortalte norske Kjærstad i samtale med Isabella Mische-Renard om sit forfatterskab, hvorfor han skriver romaner og hvordan han arbejder som kunstner.

Jeg er brødrene Walker er en rørende og fabulerende roman, som handler om en ung mands krop, men mest om en ung mands fantasi. Romanen består af 6 hæfter, som hovedpersonen Odd Marius skriver gennem sin barndom og ungdom og senere i sit voksenliv, hvor han må

finde tilbage til ungdommens uendelige evner og styrker og tilbage til det, som er ubrugte muligheder i mennesket.

Jan Kjarstad er født i Oslo d. 6. marts 1953 og debuterede i 1980 med novellesamlingen *Kloden drejer stille rundt*. Han har siden udgivet adskillige anmelderroste og prisbelønnede romaner. Kjarstads eksperimenterende sprogbrug har fascineret og fastholdt læserne gennem næsten 30 år og specielt trilogien om Jonas Werge-land, *Førføeren* (1993), *Erobreren* (1997) og *Opdageren* (2001) har fanget det danske publikum. Han modtog i 2001 Nordisk Råds Litteraturpris for sidstnævnte.

Salman Rushdie

England

torsdag 14. maj 2009

Salman Rushdie har skrevet en stribe store romaner og har modtaget adskillige af den engelsksprogede litterære verdens priser. Men han er ikke mindst kendt verden over som manden, der skrev *De sataniske vers*.

På International Forfatterscene fortalte han om sit forfatterskab med udgangspunkt i sin nye roman *Fortryllersken fra Firenze*. En roman, der slår fast, at Rushdie ikke kun er ytringsfrihedskæmper og politisk kontroversiel, men en 'story-teller' af helt særlig karat. Fortællingen handler om en kvinde, der prøver at tage kontrol over sin skæbne i et samfund styret af mænd. En 1001 nats historie, hvor Rushdie endnu engang demonstrerer fortællingskraft og magi.

Salman Rushdie er født 1947 i Indien, men lever nu i England. Han slog for alvor igennem med romanen *Midnatsbørn*, der modtog Booker-prisen i 1981. 12 år senere blev den hyldet som Best of Booker ved prisens 25 års jubilæum i 1993. Han oprettede i 1994 Det Internationale Forfatterparlament (IPW), et internationalt netværk af fristeder for forfulgte forfattere, som senere blev et internationalt netværk af Fribyer under ICORN (International cities of refuge network).

Salman Rushdie fortæller om sit forfatterskab til den danske forfatter Carsten Jensen. Fot. Det Kongelige Bibliotek.

Musik

Stillekoncert III

Shhhh ... det er musik!

onsdag 15. april 2009

Trio Aristos:

Szymon Krzesowiec, violin

Alexander Øllgaard, bratsch

Jakob Kullberg, cello

Med fyraftensserien *Stillekoncerter*. *Shhh*

... *det er musik* behøvede man ikke andet end at afse en god times tid, sætte sig på stolen i Dronningesalen og lade roen sænke sig. Tæt på musikerne, og musik af høj kvalitet, bl.a. af Beethoven, Martinů og Bent Sørensen, var i centrum. Hvor det gav mening at tale om musik eller måske med musikerne, var der også plads til det. Ellers sørgede musikken for resten – roen, fordybelsen og den lille stilhed, som musikkens pauser skaber.

Program: Beethoven *Strygetrio*, c-mol, opus 9 nr. 3; Bent Sørensen: *Lugubre Gondola* (uropf.), strygetrio; Martinů: *Strygetrio* nr. 2.

STUDENTS ONLY!

mandag 20. april 2009

Liza Ferschtman, violin

Præsentation: Max Artved

Traditionen tro inviterer Diamant-Ensemblet, Siemens og Det Kongelige Bibliotek studerende ved landets videregående uddannelser til klassisk koncert i Dronningesalen.

Til denne koncert spillede de sammen med den hollandske violinist Liza Ferschtman – en af den europæiske musikscenes helt store unge violintalenter, som solist i Haydns Violinkoncert i C-dur.

Students Only!-arrangementerne er sponsoreret af Siemens i Danmark.

DiamantEnsemblet – sæsonafslutning

tirsdag 21. april 2009

Liza Ferschtman, violin

Marianna Shirinyan, klaver

Den hollandske violinist Liza Ferschtman har i de seneste par år fået fart på den internationale karriere, efter hun havde slået sit navn fast som solist i sit hjemland bl.a. foran det hæderkronede Concertgebouw Orkester. Liza Ferschtman kom til Danmark efter en række koncerter i USA, og det var i øvrigt debut i København.

På programmet var noget så sjældent som en koncert for violin, klaver og strygekvartet af den franske komponist Ernest Chausson, der døde i 1899. Klaverstemmen spilledes her af den herboende armenske pianist Marianna Shirinyan.

Program: Witold Lutoslawski:

Dansepræludier, for ti musikere; Ernest Chausson: *Koncert for violin, klaver og strygekvartet*; Luigi Boccherini: *Notturmo* nr. 1, for fløjte, obo, fagot, horn, violin, bratsch og kontrabas; Joseph Haydn: *Violinkoncert*, C-dur.

Sponsorer: Siemens, Oticon

Fonden, Knud Højgaards Fond. Mediepartner: DR P2

Stamic Kvartetten

Strygekvartetter af Dvořák, Nielsen og Smetana

mandag 11. maj 2009

Stamic Kvartetten fra Tjekkiet blev stiftet i 1985 og blev hurtigt et etableret navn ikke blot på de tjekkiske, men i høj grad også på de internationale musikscener. I deres nu næsten 25 år lange karriere har de fire strygere givet koncerter i mere end 50 lande.

Stamic Kvartetens repertoire

er en fin blanding af centrale kammer-musikværker og musik af tjekkiske komponister, bl.a. Dvořák, Janáček og Smetana. Ved siden af de mange koncert- og turnéaktiviteter har Stamic Kvartetten udgivet en mængde plader og cd'er. Flere af disse er blevet præmieret med internationale pladepriser som Diapason D'or, Grand Prix du disque (l'Académie Charles Cros) og en førstepris fra det engelske Gramophone.

Stamic Kvartetens debut i 1985 fandt sted på et bibliotek, nemlig Det tjekkiske Nationalbibliotek i Prag. 11. maj kunne kvartetten føje endnu et nationalbibliotek på listen over spillesteder, da den gav koncert i Det Kongelige Bibliotek i København. Som led i fejringen af *Carl Nielsen Udgiven* havde Stamic Kvartetten sat Nielsens Strygekvartet, opus 5, på programmet.

Program: Dvořák: *Kvartet*, F-dur, Den amerikanske; Carl Nielsen: *Kvartet*, opus 5; Bedřich Smetana: *Kvartet* nr. 1, e-mol, Fra mit liv.

Koncerten var støttet af Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat.

Middle East Peace Orchestra **Musikalsk ledelse: Henrik Goldschmidt**

tirsdag 26. maj 2009

Det er blevet en tradition på Det Kongelige Bibliotek, at *Middle East Peace Orchestra* spiller en stor koncert i Dronningesalen i det lyse forår.

Det er nu mere end fem år siden, at ildsjælen Henrik Goldschmidt præsenterede sit jødisk-arabiske *Middle East Peace Orchestra* for første gang med et ukueligt håb og stærkt budskab om fred i Mellemøsten.

Til trods for at freden ser ud til at have trange tider for øjeblikket i dette område af verden, har Henrik Goldschmidt ikke givet op: Håbet og ønsket om fred og forsoning løber fortsat som en rød tråd gennem det farverige ensembles musik, koncerter og projekter.

Erhvervelser

Håndskriftafdelingen

Barry Wilmont

Maleren og grafikeren Barry Wilmont blev født i Canada i 1936, men flyttede til Danmark, hvor han fik sin uddannelse på Kunstakademiet i midten af 1950'erne.

Barry Wilmont er vidt berejst på de fleste kontinenter, og hans billeder næres af myter fra mange forskellige folkeslag.

I starten af 1980'erne nyoversatte og illustrerede han det oldengelske kvad *Beowulf*, og illu-

strationerne er for nylig erhvervet af Håndskriftafdelingen. Og nu har afdelingen yderligere erhvervet de originale illustrationer til værket *Ulysses' Spejl* (1981) med digte af Henrik Nordbrandt.

Peer Hultbergs arkiv

Forfatteren Peer Hultberg (f. 1935) døde i sit hjem i Hamburg kort før jul 2007.

Peer Hultberg var en kendt og værdsat forfatter, der bl.a. modtog Nordisk Råds Litteraturpris og Det Danske Akademis pris, og som både i Danmark og i udlandet – ikke mindst Tyskland – fik megen anerkendelse for bøger som *Byen og Verden*, *Requiem* og den posthumt udgivne *Vredens Nat*. Hultberg var også en internationalt anerkendt jungiansk dybdepsykolog; han var en fremtrædende forsker i slaviske sprog og litteraturer, og han var privat en meget aktiv musiker.

Håndskriftafdelingen har for nylig erhvervet Peer Hultbergs efterladte papirer, et meget omfattende arkiv, som blandt meget andet omfatter manuskripterne til to bøger, der er udkommet i foråret 2009, nemlig en *Selvbiografi* og et *Brev til Mor*. To stærke og kompromisløse tekster, som vakte opsigt og udfordrede Hultbergs store læserskare.

Af indholdet kan yderligere nævnes udkast til en lang række af de udgivne værker, samt ikke mindst de mange breve, Hultberg modtog, og de dagbøger, han førte gennem flere årtier.

Bl.a. på baggrund af denne erhvervelse vil der 18. marts 2010 blive

afholdt en Hultberg-konference på Det Kongelige Bibliotek, hvor en række aspekter af forfatterskabet vil blive foldet ud i foredrag, workshops og offentlige diskussioner, og kulminationen bliver en koncert kl. 17 i Dronningesalen, hvor Chopins *Præludier* bliver spillet i kombination med oplæsning fra Hultbergs roman med samme titel.

Konferencen og koncerten bliver også en markering af, at de mange papirer i Hultberg-samlingen til den tid vil være ordnet og tilgængelige for forskere og andre interesserede.

Polarforsker Ejnar Mikkelsens dagbøger

Ejnar Mikkelsen (1880-1971) var i 1901-02 med som kartograf på en mislykket Nordpolsekspedition og 1906-08 leder af en amerikansk-britisk ekspedition til områderne nord for Alaska. 1909-12 ledede han den såkaldte "Alabama-ekspedition", der søgte efter Danmark-ekspeditionens døde og deres efterladte papirer. Det lykkedes ham at finde Jørgen Brønlunds grav og de af Mylius-Erichsen i varder nedlagte beretninger. Ekspeditionen var planlagt til at vare et år, men han og ledsageren Iver P. Iversen måtte ufrivilligt vente to år på undsætning, efter at deres skib var sunket. I 1924 forestod Mikkelsen oprettelsen af kolonien Scoresbysund, og 1933-50 var han inspektør for Østgrønland, en kort tid tillige kolonibestyrer i Ammassalik.

De 17 dagbøger, der hidtil var været i privateje, er en uvurderlig kilde til Ejnar Mikkelsens ekspeditioner og de strabadserende oplevelser undervejs. De mange optegnelser, der naturligvis som regel er skrevet med blyant, giver ikke blot et indtryk af de logistiske problemer, der var forbundet med sådanne ekspedi-

Grønlandsk isbjørnejæger i kajak. Foto fra 1904.

tioner, også opdagelserne – og de indtryk og refleksioner, de afstedkom – er nøje beskrevet.

Dagbøgerne er et uhyre værdifuldt supplement til Håndskriftafdelingens 'grønlandica', hvoraf kan nævnes Jørgen Brønlunds dagbog, de ovenfor omtalte 'vardeberetninger', samt Knud Rasmusens dagbøger, som inden længe vil foreligge tilgængelige på nettet.

Ejnar Mikkelsen har selv i flere bøger skrevet om sine ekspeditioner, bl.a. i *Tre Aar paa Grønlands Østkyst*, 1914 og fire bind erindringer, 1953-60.

Breve fra Ole Wivel til Sven Havsteen-Mikkelsen

De flere hundrede breve dækker perioden fra deres første bekendtskab i 1940 til 1998 - året før Sven Havsteen-Mikkelsens død. I samlingen er også mange af Havsteen-Mikkelsens egne breve i kopi, samt udkast til breve til andre.

Tyngdepunktet i den omfattende korrespondance ligger i slutningen af 1940'erne og op gennem 50'erne, hvor Ole Wivel som leder af først Wivels Forlag og senere (fra 1953) af Gyldendals Forlag knyttede Sven Havsteen-Mikkelsen til forlaget som bogillustrator.

I samarbejde med forfatteren Martin A. Hansen illustrerede han bl.a. med træsnit bogen *Orm og Tyr* (1952) og

med kultegninger *Rejse på Island* (1954), og også Herman Melvilles storværk, romanen *Moby-Dick* (1955) var illustreret med træsnit af Havsteen-Mikkelsen.

De mange breve er et enestående dokumentarium ikke blot til belysning af Ole Wivels personlige historie, men også til venskabet og samarbejdet

Sven Havsteen-Mikkelsen-illustration til Moby-Dick.

med Sven Havsteen-Mikkelsen – og til den litterære og billedkunstneriske historie, som de begge var med til at forme.

Morti Vizkis efterladte papirer

Morti Vizki (pseudonym for Morten Boeslund Poulsen) blev født i 1963 og debuterede i 1984 med *Digtsamling*. Og i de næste 20 år udgav han en lang række bøger inden for alle genrer: digte, noveller, romaner, dramatiske værker, essays. Efter hans død i 2004 udkom digtsamlingen *Almanak*, og i foråret 2009 udgav Gyldendal hans *Samlede digte*.

De efterladte papirer indeholder smukt udformede og interessante manuskripter til en lang række af Morti Vizkis bøger samt breve og andre papirer, der kan belyse et af de væsentlige forfatterskaber fra midten af 80'erne.

Johannes Marers efterladte papirer

Johannes Marer (1861-1922) var skuespiller ved en række danske teatre i perioden 1883-1898 og skrev selv en række skuespil, ligesom han var en flittig oversætter af romaner og skuespil af blandt andre

Molière, Merimée, Dumas fils, Daudet, Maupassant og Jerome K. Jerome.

Samlingen indeholder manuskripterne til mange af Marers egne værker og oversættelser m.m., samt bl.a. en korrespondance med Jerome K. Jerome.

Manuskripter af Janus Kodal

Håndskriftafdelingen har erhvervet en række udkast og manuskripter til flere af forfatteren Janus Kodals digtsamlinger. Det drejer sig bl.a. om *I provinsen* (2001): *Seks suiter* (2004 og *Hovedbanen og andre impuls-køb* (2008).

Derudover findes der forarbejder til antologier og til digte, der aldrig blev trykt, ligesom der også er breve repræsenteret i samlingen.

Håndskriftafdelingen, Boghistoriske Samlinger

Olympia Press

Det franske forlag Olympia Press blev grundlagt i 1953 i Paris af Maurice Girodias, der var søn af forlæggeren Jack Kahane, der i 1930'erne med det navnkundige forlag Obelisk Press udgav kontroversielle forfattere som Henry Miller, Anaïs Nin og James Joyce.

Girodias gik i faderens fodspor og udgav i 1950'erne og fremover en lang række værker ikke mindst med erotisk indhold, hvorfor en del af dem blev forbudt. Blandt de mest berømte er Vladimir Nabokovs *Lolita*, der udkom i 1955, blev forbudt i Frankrig, og som først nogle år senere udkom i U.S.A.

Nu har Håndskriftafdelingen til Boghistoriske Samlinger ikke blot erhvervet 1. udgaven af dette værk, men yderligere en række 1. udgaver af den omstridte og stærkt eksperimenterende amerikanske forfatter William S. Bur-

roughs. Også værker af Samuel Beckett og Lawrence Durrell blev erhvervet i samme omgang.

Kort- og Billedafdelingen

Kuschel og Bellona.

Billedsamling fra Bellona Island.

Kort- og Billedafdelingen har som gave fra professor, dr. phil. Rolf Kuschel, Institut for Psykologi, Københavns Universitet, modtaget en stor samling negativer og positiver (214 filmruller) med tilhørende registrant fra studieophold og undersøgelser på Bellona Island, Solomon Islands, nabøen Rennell og enkelte andre lokaliteter i Polynesien.

Fotografierne er optaget 1968-1998 af Rolf Kuschel og viser et lille polynesisk samfunds udvikling fra et stenalderstade til et samfund i rivende udvikling, fra et selvforsynende samfund til et samfund afhængig af import af ris, fra byttehandel med naturalier til et monetært samfund, hvor værdien af distribution er erstattet af akkumulation.

Rolf Kuschels billeder udgør den ene halvdel af en større billedsamling fra Bellona Island, den anden halvdel, der er optaget af afdøde professor, dr. phil., overinspektør Torben Monberg, vil på et senere tidspunkt tilgå afdelingen.

Arkivet efter fotograf Aase Rosing

Billedsamlingen har modtaget arkivet efter fotografen Aase Rosing 1931-2008.

Arkivet består af såvel negativer som positiver og er placeret i 20 flyttekasser med en fortegnelse over indholdet i hver kasse. Arkivet vil evt. senere blive genstand for en nærmere registrering, hvis der viser sig stor interesse

blandt afdelingens gæster.

Aase Rosing er især kendt som fotograf til en lang række værker om velfærdsstaten op gennem 1970'erne og 80'erne. Derudover var hun fotograf for bladet *Helse*, ligesom hun fotograferede billeder til en række af Politikens bøger om børn, sundhed og familie.

Der findes også en del arkitekturfotografi i arkivet, da hun var gift med arkitekten Henning Graversen.

Storm P.

Billedsamlingen har erhvervet fem fotoalbums, som har tilhørt maleren Peter Hougaard. Peter Hougaard modtog dem som gave fra tegneren Robert Storm Petersen og dennes anden hustru, Ellen Storm Petersen, til erindring om deres fælles rejser i 1930'erne. Sammen foretog de rejser til England og Skotland i 1935, til Paris i 1937 og en rejse via Tyskland, Holland og Belgien til London i 1938. De sidste to albums indeholder fotografier fra deres udflugter i Danmark med en enkelt afstikker til Helsingborg. De fleste billeder er formentlig taget af Ellen Storm Petersen.

Den viste side stammer fra turen til Paris i 1937, hvor man ser Storm P. i det parisiske gadebillede.

Musik- og Teaterafdelingen

Nodesamling fra Hideko og Peter Bondesen

Musik- og Teaterafdelingen har modtaget en større nodesamling, som ud over en mængde ældre trykte noder indeholder manuskripter og manuskriptkopier af nyere danske komponisters musik for fløjte og harpe.

Det drejer sig om værker af

blandt andre Herman D. Koppel, Else Marie Pade, Toke Lund Christiansen, Gunnar Berg, Per Nørgård og Niels Rosing-Schow.

Flere af disse værker er dediceret til Peter og Hideko Bondesen og indeholder i flere tilfælde autografe spilleanvisninger.

Manuskripter fra komponisten Svend Larsen

Musik- og Teaterafdelingen har modtaget endnu en samling manuskripter fra komponisten Svend Larsen. Samlingen omfatter følgende værker:

2 Postludier for klaver (2001).

Henrettelsen af Tom Kristensen for 4-stemmigt mandskor (2000).

Fuga VII, Cantata for solister, kor og orkester (1991).

Et værk for altsaxofon eller klarinet, 2 violiner og klaver (2001).

Vinterhytter af Derek Walkott for bas solo, horn, violin og cello (2004)..

Nye manuskripter

Poul Schierbeck: *Her, mens alt er stille*. For 4-st. blandet kor. Manuskript med tilskrevne kommentarer.

Nodebog af anonymt ophav indeholdende blækafskrifter af sange for 1 eller flere stemmer med klaver. Indeholder bl.a. afskrift af Niels W. Gade, *Korsfarerne*

Stemmebog af anonymt ophav, men signeret "Johan Christensen". Stemmebogen indeholder "Basso primo"-stemmen til typisk studentsangskorsmateriale fra omkring 1850-1860.

Ole-Carsten Green: Koncert for klaver og orkester. Autograf og kopier

Ebbe Hamerik: Arrangement af J.S. Bach: "Der zufriedengestellte Aeolus". Trykt node med indklæbet håndskreven cembalostemme.

Knudåge Riisager: *Kantate ved Carlsberg Bryggerierne 100 Aars Jubilæum*. Kopi af autograf.

Dramatisk Bibliotek

Stig Lommers samling

Dramatisk Bibliotek har for en række år siden modtaget en omfattende samling fra teaterdirektøren Stig Lommer. Den er nu registreret, således at man kan studere den på Center for Musik og Teater.

Det drejer sig om ca. 4 meter scrapbøger indeholdende udklip, billeder, små hilsener og brochurer fra Lommers omfangsrige produktion af opsætninger af lystspil og revyer etc.

Desuden en række på i alt 100

stilehefter, hvori den helt unge Lommer har indklæbet teaterartikler etc. fra sin samtid.

Desuden indeholder samlingen 4 bokse med nodemanuskripter af forskellige af tidens komponister samt to bokse med trykte noder, der har relation til Stig Lommers teatervirke.

Stig Lommer var skuespiller, tekstforfatter og teaterdirektør og er især kendt som revydirektør fra midt i 1930'erne til langt op i 1960'erne. Under hans ledelse fik mange komikere og skuespillere i øvrigt deres gennembrud. Det gælder bl.a. Kjeld Petersen, Dirch Passer, Jørgen Ryg, Preben Kaas, Daimi, Lone Hertz og Helle Hertz.

Publikationer

Aktuelt fra Håndskriftafdelingen [februar, marts, april 2009]. Elektronisk nyhedsbrev, der udkommer ti gange om året (jan.-juni, sept.-dec.). *Aktuelt fra Håndskriftafdelingen* findes via Nyheder på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Aktuelt fra Musik- og Teaterafdelingen [april, juni 2009]. Elektronisk nyhedsbrev, der udkommer hver anden måned. *Aktuelt fra Musik- og Teaterafdelingen* findes via Nyheder på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Bogens Verden. Tidsskrift for litteratur og kultur. Udg. af Det Kongelige Bibliotek og Det Danske Forfatter- og Ovesættercenter Hald. Red.: Bruno Svindborg (ansvh.), Jørn Erslev Andersen, Peter Q. Rannes. Årg. 91, 2009, nr. 1. ISSN 0006-5692. Ab. (4 numre a 64 sider) 475 kr. Enkelte nr. 135 kr.

Carl Nielsen Brevudgaven. Bd. 5: 1914-1917. Red., indl. og noter: John Fellow. Multi-vers. 2009. 632 s. Ill. ISBN 978-87-7917-246-3. Kr. 398,- Kun i ab.

Diamanten. Kulturblad fra Det Kongelige Bibliotek. Red.: Lise Bach Hansen (ansvh.). 6. årg., nr. 1. 2009. 24 s. Ill. ISSN 1399-6142. Kr. 20,-.

Gratis for medlemmer af Diamantklubben – Det Kongelige Biblioteks Kulturklub.

Magasin fra Det Kongelige Bibliotek. Red.: Lotte Philipson. 22. årg. nr. 1. 2009. 86 s. Ill. ISSN 0905-5533. Kr. 125,- (abonnement), kr. 50,- (løssalg).
Gratis for medlemmer af Diamantklubben – Det Kongelige Biblioteks Kulturklub.

Nyhedsbrev fra Kort og Billedafdelingen [Juni 2009]. Elektronisk nyhedsbrev. *Nyhedsbrev fra Kort og Billedafdelingen* findes via Nyheder på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Nyhedsbrev fra Orientalisk og Judaistisk Afdeling. Judaistisk Samling. Elektronisk nyhedsbrev. *Nyhedsbrev fra Orientalisk og Judaistisk Afdeling* findes via Nyheder på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Forsiden: Omslag til Halloges Sang 'Min Hjelm er mig for blank og tung', af *Hagbarth og Signe*. Carl Nielsen skrev 1910 musik til Adam Oehlenschlägers drama på grundlag af et af de ældste danske kongesagn, om den norske prins Hagbard og den danske prinsesse Signa (Det Kongelige Bibliotek).

Bagsiden: Komponisten Carl Nielsen i sin Morris (Det Kongelige Bibliotek).

